

## ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 fl.  
Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . . .  
Egész évre . 5 . . . = 10 . . .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér

Egyes példányok Groszman J. antiquar üzletében. Polacsek V. és Groák I. dohánytörszéjében. Groszmann J. Gubás F. és Heszen Jenő fűszerkereskedésében kaphatók.

## SZABADSÁG

**SZERKESZTŐSÉG:**  
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:  
**Városháza 10. szám.**  
Szerkesztő otthon van minden nap délután 1—2 óráig.

**KIADÓHIVATAL:**  
hova a nyiltörök, hirdetések és előfizetési díjak, valamint reclamációk küldendők:  
**Wesselényi Géza**  
könyvnyomdája  
Deák-utca (színház-épület).

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.  
A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

**Az igazságügyi palota.**

Ujabb időben ismét és ismét fölmerül a lapokban az igazságügyi palota kérdése, mely városunkra nézve oly fontos s igazán megérdemli, hogy komolyan fontolóra vegyük.

Többféle kombináció merült már föl az építés helyére vonatkozólag s mi azok közül feltétlenül a legelsőnek, vagyis a megyeház melletti építkezésnek adjuk az elsőséget.

Sok és fontos ok érlelte meg bennünk a meggyőződést.

Hogy az államnak is célszerű e hely. határozottan bizonyítja már az is, hogy a megyeház melletti telket, épen e célból jónak látta már évek előtt megvásárolni. Ha akkor célszerűnek, szükségesnek látszott a megyeháza közvetlen közelében helyezni el az állami hivatalokat, ma ez oknak figyelembevételé még inkább szükségesnek mutatkozik. A közigazgatás közelgő államosítása, mi előbb utóbb mégis be fog következni, egyenesen kívánja, hogy az állami s megyei hivatalok egymástól nagyon elkülönítve ne legyenek; hiszen nagyon gyakran kell egymással érintkezniök s ez érintkezésnél mindenesetre csak hátrányos lehet az elkülönítés.

E terv helyességét, mint említettük megerősítette az állam a megyeház melletti telkek megvételével, de még tovább ment egy lépéssel, midőn a megyét fölszólította, hogy saját szék-házából engedje át neki a szükségleteinek megfelelő szomszéd részeket: a hátsó udvart s épületeket. A megye készséggel tett eleget a fölszólításnak, felajánlván a kért területet.

De maga városunk előtt is épen nem közönyös s nem szabad közönyösnek lennie, hogy hová helyeztetik el egy ily nagy s fontos épület.

Legerősebb s el nem nyomható követeléssel áll elő e kérdésnél azon polgártársaink érdeke, kik a felső városban birtokosok s kik eddig csak önzetlenül adtak — midőn, s pedig sokszor az alsó városrész emeléséről volt szó — de nem kérték, nem vettek részt az újabb idők hasznaiból.

Tagadhatatlan az, hogy itt élő, itteni birtokos társaink nagyon is messze vannak ahhoz, hogy a nagy lendületet nyert kereskedelem s nagy ipar jótékony hatásaiban részesüljenek. Míg az alsó város a vasúthoz közelebb lévén, a kereskedelmet fogta föl s értékesíthet minden talpalatnyi földet, építkezve, mit a pénzforgalom még elősegít s a vasúti és a nagy katonai épületek, gyárak, kereskedelmi áru-csarnok, sőt az üzletvezetőségi palota is mind ott, a közeli részekben épültek s épülnek fel, miknek egészen a város központjáig meg van a maga jótékony hatásuk — s a felső városrészben megmaradtak a nagy, tágas telkek a maguk eredetiségükben, nem hajtva semmi hasznot a tulajdonosoknak.

A filloxera rettenetes pusztításait is ezek érzik legjobban, hiszen a szőlő volt azelőtt a legjobban jövedelmező földbirtok s a nélkül nem lehetett el egy gazda, egy kis iparos sem; itt jön az új „házbér adó” s ez ismét kit sújt legjobban? A felső város — nagy részében — földművelő s kisiparos lakosságát, kik nagyobbára egyedül laknak kis házaikban és nagy telkeik használatlanul hevernek. Eddig jövedel-

mező szőlők elvesztek, városi birtokuk pedig nem adhat nekik jövedelmet, mert a mai körülmények között senkinek sincs érdekében az ő vidékükön lakást keresni.

Már ezért magáért szükséges az igazságügyi palotát a felső városrész közelében helyezni el.

Találnunk kellene erre módot még akkor is, ha nem ajánlkoznék készen egy oly megfelelő telek, mint a városházai szöglet-telek.

Kötelesség ez az ő érdekükben s kötelesség az egész város érdekében, mert nem engedhetjük végkép aláüledni városunk leg-egészségesebb területét, a nélkül, hogy az egésznek is kárt ne okoznánk vele.

Eppen ez okok készítették a városi képviselőtestületet is arra, hogy feliratot intézzen a kormányhoz, melyben azon egyhangulag hozott határozatát, illetve óhaját fejezte ki, hogy az igazságügyi palota a megyeháza szomszédságában helyeztessék el s ott a város közönsége maga is kész azt — természetesen, előre megállapított feltételek mellett — fölépíteni.

Azóta vártuk és várjuk ez iránybani erő-lyes közreműködését és értesítését mind azoknak, kik városunk irányában állásukból kifolyólag, erre hivatva és kötelezve vannak.

Most, midőn az új adó miatt városunknak, különösen felső részét a tönkrejutás fenyegeti, föl kell használnunk ezt az alkalmat, föl kellene használnunk még akkor is, ha áldozattal járna, — csak hogy lehetővé tegyük a felső város fejlődését is legalább kis részben, a mennyire tőlünk függ s biztosak lehetünk abban, hogy csak kötelességünket teljesítettük.

Tartozunk ezzel a jövő nemzedéknek s tartozunk önmagunknak, hogy nyugodt önértettel mondassuk el: Mindig a legjobbat akartuk!

**Ejnye be jó!\***

(Belügyi tárcza-kérdés.)

Szerkesztő úr, lellem! Ne vegye hizelkedésnek, de én úgy tapasztalom, hogy Ön a mi kis társadalmi körünknek pompás orvosává kezdi magát kinőni, „Egyről másról” című cikkének vékony ostyáiban kitűnően adagolja belső betegségeink leg-mérgesebb orvos-szereit. Már az eddigi gyógyhatások után is kinevezném Önt „társadalmi kör-orvosnak”; de meg kell még várnom, hogy legnagyobb betegünknel: a rendőrségnél minő eredményt ért el?!

Ennek gyógykezelésénél azonban titokban segítségére kívánok Önnek lenni\*).

Először is megsúgom azt, hogy ennek a betegünknek hiába adja ostyában a gyógyszert, azt egyszerűen megemészti, de nem gyógyul tőle. Jó lesz tehát a kellő hatás elérhetése céljából „belsőleg” mindig nagy lapdacsot, „külsőleg” pedig vizes lepedőt alkalmaznia.

Ezeknek előrebocsátása után felsorolom Önnek azon komplikált és idült bajokat, melyekről a többi orvosok már — lemondtak.

Igen veszedelmes — bár ragályozás útján nem terjeszthető, de a falusiakat mégis távontartó — nyavalya: a **vastag helypénzsedési mánia.**

\*) Nagyon helyesen. Csak készítsen Ön minél több ilyen lapdacsot. Mi viszonzásul kinevezzük Önt „rendőri fő-orvosnak.”

Ez a periodicus természetű s hetenkint többször fellépő baj leginkább a vámsorompóknál és a piacokon konstataható. Hieronymi belügyminiszter — a ki most minden idejét a ragályok kiirtására fordítja — küldött ugyan a falukba tarifá-óvintézkedéseket, a melyek a betegség távontartására és ellensúlyozására volnának hivatva, de ez nem bizonyult elegendőnek; éppen azért Lukács fődoktor urnak oda kellene törekednie, hogy ha nem jut is minden vámhöz egy biztos-kezü operateur, legalább a legügyesebb és legmegbízhatóbb assistensek fogadják ott a betegség médiáumait — és őrizzék meg a vastag kommbacillusok fellépésétől. Ezek a bacillusok ugyanis — éppennyug mint a koleránál látjuk — leginkább a parasztembereknél lépnek föl; először nagy ingerültséget okoznak, később pedig a bugyelláris tulságos fokú ürülését eredményezik. Ha a beteg rendkívül ingerült, akkor a bacillusok további hatása megszűnik, de a bajnak ilyen lefolyását csak igen jól táplált és jól konzervált egyének bírják ki!

Hogy pedig ennek a betegségnek a létezését senki tagadásba ne vehesse, ide igtatom Papp Lajos sajtó-ecsegi kisbirtokos nevét, ki kész helyre szállított zsúpot és mégis helypénzt kért tőle: de mert nem akart fizetni (jól is tette!), a városházára hurcolták, idejét elrabolták és még csak el sem intézték a dolgát, mert hiszen a miniszteriumtól kell megkérdeznii: vajjon az, a ki nekünk faluról valamit egyenesen udvarunkra hoz, köteles-e helypénzt fizetni?!. . . A legtöbb ember, hogy a városházára ne kelljen járnia, leszurja a kért összeget és egyet káromkodva tovább megy.

Ejnye be jó! Tessék kérem nevetni, vagy bosszankodni, mert itt lehet.

Egy vidéki tanító panaszkolta, hogy feleségétől, a ki egy szekeren többféle árucikket hozott, de a melyeket szekereiről adott el — minden árucikk után külön helypénzt követeltek

Ugyan kérem, minek van odaállítva az a Mam-lasz? Tudja-e az a rendőr a szabályokat? Vagy ő is öntudatlanul segédkezik a tulkövetelés érvényesítésénél?!

Ebben a dologban egy igen furcsa részlet is van. Azt beszélik, hogy a vámszedő fia a kapitány előtt nemhogy engedelmet kért volna az elkövetett sérelemért, hanem kijelentette, hogy: „máskor is annyit vesz, mert ő nem akar bocskorban elmenni, mint a másik!”  
Ejnye be jó!

Ilyen manipuláció mellett persze jól esik a fájó kebel terhein néminemű „nagy-lelkű adományok”-kal könnyíteni. De ha én a kapitány úr helyén volnék, a vámszedő ur fiát nem fogadnám el a tárgyaláson. Ha a vámszedő ur évi rendes külön 100 frt „nagy-lelkű adomány”-át személyesen el tudja vinni a városházára (itt azonban ne tessék nevetni!) akkor menjen el a tárgyalásokra is ő maga.

Nem igaz?

Van még ennek a nyavalyának több más tünete is, de azokról majd a legközelebbi alkalommal fogok beszélni. Most még egy másik kisebb — napoként legfőlebb 100—150 családot bosszantó — bajról szólok. Ez: a **tejbetegség.**

Leginkább hűvös, sáros időben szokott föllépni. A baj fantáziából vagy kipokondiából ered. A szegény vidéki tót asszony ugyanis, a kinek csak egy sovány riska tehénkéje kérődzik az ölben, azt képzeli, hogy neki négy »svajczer« tehene van és behoz a piacra 10—12 liter tejet hetenként — az igaz hogy csak — kétszer. Hogy a minket tejben fűrésztőt tót községek minden tót asszonya ilyen képzelgő betegségben szenved, az még nem volna baj; de a betegség akkor kezd veszedelmessé válni, a mikor egyszámszerű rendőrségünk ezt a bűzös, piszkos kamarákban napokon át tartogatott, összeöntözgetett s lassú erjedésben lévő tej-termékumot a miskolci piacon büntetlenül elárusítani engedi. Hogy ez nem mesebeszél, de mindennap ismétlődő tény, eléggé bizonyítja saját feleségem esete.

Tehenünk persze, hogy nincs, és így tej dolgában a piacra vagyunk szorulva. Mostanában — mondóm — mióta sár és hűvös van, a vásárolt tej nemcsak hogy minden piszokkal telve volt, hanem mindig — össze ment.

Múlt pénteken egy arnóti asszonyt a sorsa behozott lakásomra. Lencsét és tejet árult. A feleség rögtön megveszi a „nagy fazék“ tejet, sőt tetejébe a külön üvegben lévő is. Összeöntik, főzik és e közben alkusszák a lencsét. A tej alig hogy átmelegedett, azon módon össze ment. Ekkor a feleségem és a tót asszony között a következő tanulságos párbeszéd folyt le:

Feleségem: Látja? Ugy-e mondtam, hogy ez nem lehet mind friss tej s maga mégis be akart csapni! Most vigye a tejét, meg a lencséjét, adja vissza a pénzem.

Arnóti asszony: Bízom istég, én nem akarom becsapni. Ugyan hogy gondol olyat, mikor én négy teheneket fejem.

Feleségem: Hiába beszél, én nem hiszem. Maga hét számra gyűjtögeti otthon a tejet és a kít lehet becsap vele. Vigye a turóját! (Igen, mert akkorra már turó lett a tejből.)

Arnóti asszony (sirva): Hol van hát, a mi az üvegben volt?

Feleségem: Ott van a többi közt — összeöntöttem.

Arnóti asszony (még jobban sirva): Oh csak legalább aztat ne teczcett volna belekevernii! (sic!) Jaj, hogy tört volna el az enyim labad, mikor ide házba hoztam tejet, most milyen károm van! Máskor eladom piacon, a ki megvesz, vigye hova tetszik!

Ejnye be jó!

Hát kérem, az arnóti asszonynak van ám esze. Ugy tesz, mint a többi. Behozza az összegyűjtögetett (s talán preparált!) tejet és egész nyugodtan, minden kellemtelenség nélkül eladja a piacon. Az a száz család pedig, a mely ilyen tejet vesz, eszik reggelire — kőménymagos levest!

Tessék most mondani, hogy: Ejnye be jó!

De legyen most elég, lelkem orvosjelöltem, mert az olvasói is megtalálnak csömörölni tőlem. A többi máskorra hagyom. Tetszik tudni, a kis kutyának a fülét is apródonként kell levágni, mindennap egy keveset, hogy az okozott fájdalom megszóljék.

A vény megírását is tőlem akarja kicsikarni? Ohó! Ez már sok lenne! No, de annyit tanácsolok, hogy egyelőre a drasztikus szereket mellőzze. Jó lenne talán ha az agyműködés élénkítése céljából „belsőleg“ foszfort adagol quantum satis. Ez, ha az agyban van, nem mérges, sőt igen jó hatású. A lábikrába fecskendezzen „külsőleg“ valami gyors mozgást előidéző szert, p. o.: kámfort. Ezeknek várjuk meg a hatását és azután, ha a szükség úgy kívánja, konziliumot tartunk és — — — egyébhez folyamodunk.

Addig is ajánlom Önt isten oltalmába!

Dick-szi.

### Csipke-rózsák.

Innen-onnan összeszedte: **Botanikus.**

„Fütyöl a szél“ ... énekelte régen Tóth Kálmán. „Reánk már csak a sűrűn szállingó hópelyhek időszaka: a hosszú dermesztő tél következik. Brr!“ fütyöli ma Golcz Julián — melancholikus hangokon. Ennek a dermesztő nótának a hangjai mellett azután összehord a „Borsodmegyei Lapok“ humorisztikus

lantosa tücsköt, bogarat, azután keserves melódiákban átkot zeng Linné s a világ minden Botanikusa ellen, csupán csak azért, mert az én csipkerózsáim tövisei gyenge szivét — megsértették.

Lelkemből sajnálom a szegény Golcz Lulut. Ha én azt előre tudom, hogy töviseim ilyen elevenre találunk, inkább elhítem volna neki, hogy a „Bm. Lapok“ soha, sehol és semmiféle alakban nem nevezte el a házbér-adót „Herma-n-a-dó“-nak. Igaz, hogy ebben az esetben meg a „Bm. L.“ minden olvasója a szemem közé kaczagva, ezeket mondta volna: „Ejnye, te vén Gonosz! Rosszabb vagy mint az egyszéri cigány, a ki — Golcz Julián szerint — a malaczo-t vitt a szomszéd urasághoz. Hiszen az a malacz (már t. i. a festék-malacz) csak ugyan benne van a „Bm. Lapok“-ban. Hát mit tagadsz olyan dolgot, a mit mindenki lát?!“ De én mondom, még az ilyen vastag szemrehányást is eltűrtem volna, csak hogy az én kedves, szellemi szikrákban gazdag (!) Golcz Julián kollegámat magamra ne haragítsam. Ilyen igaz, és benső jóindulat élvén az én keblemben, most is csak nagy sajnálkozással vagyok kénytelen őt felhozott adomájában kiigazítani. Fájó szívvel kell kimondanom, hogy arra az egyszéri cigányra nem malaczo-t biztak, hanem — nyulat. A malacz, az megvan a „Borsodmegyei Lapok“-ban, hanem a nyúl, az bizony — miként laptársunkból az igazság — elszaladt!

Ilyen alapos és a való igazságnak megfelelő Golcz Julián Pálffy-adomája is. Az igaz, hogy gróf Pálffy helytartó a Bach-korszakban itt járt Miskolcra és megvizsgálta a hivatalokat, de a „Kaktusz“-féle história nem úgy történt, mint a hogy Golcz J. előadja. A dolog így esett meg: A helytartó a megyeházának (és így nem a város házának) egyik hivatalos szobájába lépve, látta, hogy az ablakban és az íróasztal mellett sok szép délszaki virág van s akkor e szavakkal fordult a remegő hivatalnokhoz:

— Ugy látom, maga — botanikus?

— Igenis kegyelmes uram — római katolikus vagyok!

Igy felelt a jámbor hivatalnok, miután nem tudta felogni a „botanikus“ szónak az értelmét; azt hitte, hogy a kegyelmes úr az ő hitvallása iránt érdeklődik.

Ilyen tévedésben van Golcz Julián is, mikor azt hiszi, hogy ő a vonal alatt szövi álomképeit; holott mindenki látja, hogy a „Hét“ a vonal felett van. No, de ez a tévedés megbocsátható. A ki az „első ősz hajszál“-t feje búbján fölfedezi, az bánatában és elkeseredésében sokszor maga sem tudja — hol van?!

## H I R E K.

— **Mádi Kovács György** altábornagy kassai hadtestparancsnok hétfőn reggel városunkba érkezett. A pályaudvarnál Cronenbold altábornagy és a tisztkar számos tagja fogadta, s innen egyenesen a laktanyába hajtottak, hol rövid ideig a kivonult csapatok felett díszszemlét tartott. Délben tiszteletere a Seper szálloda nagy termében fényes ebéd volt s asztal fölött a helybeli 5. gyalogezred zenekara játszott. Délután a laktanyák összes lak- és magánosztályait szemlélte meg. Tegnap a helyben állomásozó lovas- és gyalogság gyakorlatát nézte végig. A kiváló vendég, kinek szájából a tősgyökeres magyar szót oly öröm volt hallani, Melczér Gyula alispán és Soltész Nagy Kálmán polgármesternél tett látogatást, azután a tegnapi gyorsvonattal elutazott.

— **A tiszai ágostai evangélikus** egyházkerület nagy bizottsága Pechy Tamás valóságos belső titkos tanácsos, egyházkerületi felügyelő és Zelenka Pál püspök, főrendiházi tag elnökle mellett f. hó 23., 24. és 25-én városunkban ülést tartottak s többek között megjelentek a gyűlésen Spóner Andor, Szentiványi Árpád, Rombauer Emil esperesi felügyelők, Terray, Farbaky, Chtovács és Moor esperesek s 20 bizottsági tag. A gyűlés folyamán az egyházmegyéknek új beosztása, a papválasztásra, pénzügyre vonatkozó szabályrendeletek megalkotása képezte a fő tárgyat. Pénteken délnél Zelenka Pál fényes ebédet adott a kiváló vendégek tiszteletere, melyen megjelent Kun Bertalan ref. püspök, főrendiházi tag is. Az ebéd kedélyes hangulatát nagyban emelték a szebbnél-szebb pohárköszöntők, melyeket Zelenka Pál, Pechy Tamás, Kun Bertalan stb. mondtak.

— **Személyi hír.** Zelenka Pál püspök, főrendiházi tag hétfőn délután Budapestre utazott, hol a közel napokban tartandó egyetemes konventen vesz részt.

— **Áldozatok jubileuma.** Szőke Dániel minorita házfőnök és Bajai Amand hitoktató, áldozásuknak 25 éves évfordulóját a napokban ünnepelték meg szűk baráti körben. A jubiláló áldozatokat Ursitz Vilmos, Polgár György igazgató és tanítványaik közül számosan üdvözölték. Ezeknek sorába mi is szíves készséggel csatlakozunk s őszintén kívánjuk, hogy a derék jubiláns férfiakat az isteni gondviselés a haza és az egyház javára még nagyon sokáig erőben és jó egészségben tartsa meg!

— **Megyei bizottsági tagok.** A megüresedett

megyei bizottsági tagsági helyekre a választások immár véget értek. Megválasztottak: az ónodiban Szaffka Pál, Mező-Csáthos Szabó Lajos jegyző, Mező-Követden Kaló Jenő jegyző, a szolczi kerületben Vattay István lelkész és Nagy-Mihályon Skoberda Antal ügyvéd.

— **A vármegyei tiszti főügyési** állásra a pályázat f. hó 30-án lejár. Ez ideig Jesze István pályázott, kihez csatlakozni fog még Kozma Elek ügyvéd is.

— **Millenium.** Radvány István kir. tanácsos, kamarai elnök és dr. Szeutpály István kamarai titkár a múlt hét folyamán Rozsnyón és Rimaszombaton megalakították az ezredéves országos kiállítás helyi bizottságait.

— **Nemesányi Gyula** helybeli honvéd főhadnagy önkényes lemondása folytán a tiszti kötelekéből elbocsátott.

— **Halálozás.** Mély megdöbbenést keltett városunkban szombaton este az a mélyen elszomorító hír, hogy Ortvy Károly, Ortvy Miksa kuriai bíró, kir. törvényszéki elnök genialis tehetségű, alig 22 évet élt fia tragikus halállal mult ki az élők sorából. Eleinte a szélrózsa minden irányában elterjedt szomorú hírek hitelt adni senki sem akart, de a gyászba borult család által kiadott gyászjelentésben megerősítést nyert a megdöbbentő hír. Ortvy Károly, ki szülei házában magánaton készült a jogszigorlatokra, csütörtökön Budapestre utazott, hogy ott egy hónapot töltsön, mely idő alatt szándéka volt a jogtudori vizsgát letenni. Bánatos arccal, lehagolt kedéllyel távozott szüleitől; ez a magatartása és viselete szerető szüleit arra késztette, hogy felszólították Károlyt, hogy mielőtt Budapestre érkezik, azonnal értesítse őket. Az értesítés pénteken meg is érkezett, de a levél tartalma oly zavaros volt, hogy édes atyja balsejtelemről tartva, azonnal Budapestre utazott, hol azonban fiát nem találta. Szombaton délután egy szomolnoki távirat tudatta, hogy Károly Szomolnokon hirtelen elhunyt. A távirat vételekor Mezey irodaigazgató táviratozott Budapestre Ortvy Miksának, ki vasárnap este hazaérkezve, értesült a megrendítő halálesetről, s még aznap Szomolnokra utazott, hogy jelen legyen oly torrón szeretett fiának temetésén, kit a végtelen sok tudomány nem szerencsésé, de szerencsétlenné tett. Évek óta erős idegbe egységbe esvén, mely megdönté minden szép reményét, melyhez a tudomány ifju jogosítva érezte magát. Temetése tegnap délután ment végbe. A mély gyászba borult család találon színté megnyugvás az őszinte részvételben, mely az élete tavaszán elhunyt ifju elhalálozása felett nyilatkozik. Béke, mely után fáradt lelke mindig vágyakozott, lengjen hamvai felett!

\*\*\*

A „Magyar Hírlap“ a tragikus halálozást következőkben írja le:

Szomolnokhuttán (szepesmegyei kis város Gölniczbánya mellett) néhány év előtt telepedett meg Zahornáczky Bálint nyugalmazott törvényszéki bíró a családjával. Zahornáczkynak leánya, a szép Ella, néhány év előtt férjhez ment Winkler erdészhez, a házastársak azonban nem éltek jól. Az asszony válópört is indított férje ellen, elhagyta otthonukat és visszatért Szomolnokhuttára, a szülői házhoz. A szép asszony itten jobban érezte magát.

A városban hallgatott fölöle a krónika, csak akkor kezdtek szájra venni, mikor a nyáron Ortvy Miksa, miskolci törvényszéki elnök a családjával ottan töltötte el szabadságidejét. Ortvy, a kinek neje Szende miniszternek volt közeli rokona, magával hozta a fiát is, Károlyt, a ki egészen fiatal ember és jöghallgató.

Természetes, hogy a szomolnokhuttaiak szívesen kötötték meg az ismeretséget a közöttük élő előkelő családdal és a fiatal Ortvy csakhamar bejáratos lett a város intelligens családjaihoz. Leggyakrabban azonban Zahornáczkyékát kereste fel és a városban a leányos házaknál rövid idő mulván, már szájról-szájra járt a hír:

— A kis Ortvy szerelmes Zahornáczky Ellába!

Azután elmúlt a nyár és családjával együtt Ortvy Károly is elhagyta a várost, szerelmesen szomoruan.

Nem is jött azóta vissza, míg pénteken, november 24-én este ismét megérkezett a városba. Természetesen, hogy feltűnt mindenkinek a jövele. A családnak, a hol megérkezése után rögtön látogatást tett, meg is kérdezték e miatt, ő azonban értehetően adta meg tettének magyarázatát:

— A gölniczbányai járásbírósnál akadt valami dolgom és nem akartam erre elhaladni anélkül hogy magukat meg ne látogassam.

Ugy látszik, ez a beszéd csak kifogás volt, mert Ortvy visszatért a régi lakására és egy szobát vett ki több napi tartozkodásra.

Ortvy, mikor pénteken este, a látogatások után (Zahornáczkyéknál is volt) hazatért lakására, rendkívül izgatott volt. Nyugtalanul járt fel és le szobájában. Később pedig orvosokért küldött.

Azt mondta, hogy a mutatóját megvágta egy arzénikumos késsel és mikor később megnézték a sebet, rezignáltan mondta:

— Ez a seb a halálomat fogja okozni. A kés mérges volt.

Végre is azonban elcsendesedett és másnap,

szombaton reggel, már korán künn járt az utcában.

Szombaton reggel a templomba készültek az emberek. Ortvy is elhatározta, hogy benéz a templomba és mikor Zahornáczy Ellával és a vele együtt menő három kisasszonnyal találkozott, hozzájuk csatlakozott. Vidáman, beszélgetve haladtak az Isten házába, ahol búgott az orgona és misézett a pap. A mise alatt a társaságból valaki indítványt tett:

— Ne várjuk be a mise végét, hanem menjünk, sétáljunk ki a pályaudvarra.

Elfogadták a tervét és a társaság csendesen surrant ki a templom boltívei közül a szabad levegőre. Négyesben haladtak végig az utcákon és vidáman szóval folytatták utjukat a csendes, kihalt városban keresztül, Ortvy a Zahornáczy Ella oldalánál ment és a fiatal ember csupa frissesség volt, mikor az asszony mulattatásáról volt szó.

Tizenegy óra lehetett, mikor egyszerre a három hölgy halálra rémült. Ortvy kezében egy apró revolver villant meg és a következő perczben Ortvy biztos kézzel vette célba fegyverével a fiatal asszonyt. Egyenesen a fejébe lőtt és Zahornáczy Ella ekkor rémülten és kétségbeesve, véres fejjel kiáltotta:

— Jaj Mariskám, meglőttek!

Ortvy ekkor odaugrott hozzá, egy rántással a földre teperte. Azután a három leány közé lőtt, akik megdöbbenve állottak helyükön. A lövés nem talált.

A mi ezután következett, az a legnagyobb fantáziával megírt rémregényben sem fordul elő.

Ortvy eldobta magát a fegyvert, tört rántott elő és azt a halállal vívódó asszony nyakába és vállába szurta, oly erővel, hogy a tör hegyéből öt centiméter benn maradt a szegény asszony vállában.

A három leány kétségbeesve, elkabulva nézte végig ezt a szörnyű szcenát. A közben nem volt még senki és ha lett is volna, ki akadályozhatta volna meg a minden emberségből kivetkőzött fiatal ember vérengzését?

A szegény szép asszony már meghalt... Ortvy a halott testéből kiragadta a tört és a tompa szerszámot óriási erővel markolatig döfte a saját szívébe. Nehány percz múlva ott feküdt az asszony mellett halva.

Igy találták őket egymás mellett, mikor később a városban végigfutott ennek a modern, szerelmi regény tragikus végének a híre.

Ortvy lakásán egy csomó jogtudományi könyvet találtak. A komoly, nehéz olvasmányok mellett pedig regények heverték, felnyitva, aláhúzott sorokkal... A regények lapjain felírások: „Szervusz barátom, isten veled.“ Egy-egy margón sűrű sorok, a barátnőkhöz intézve, szomorú bucsuszavak...

— Megtalálták a szerencsétlen ember erszényét; nyolcvanhét forint volt benne. Az erszényben egy levél volt, ezzel a czímzéssel:

„Az emberszeretettől vezéreltetve, adjátok át szülőimnek.“

Az egyik regény lapján pedig az a rideg szavu írás állott:

„Istennek csak és nem embernek fogok beszámolni tettemről.“

A szegény asszonyt, aki vidáman indult el hazulról, azután holtan vitték vissza a szülőháza.

Ortvy Károly holttestét ma felboncolták. Az orvosok, a mi ilyenkor egészen természetes, sablon-szerűen konstatálták, hogy erős idegbetegségben szenvedve, pillanatnyi elmezavarban „követte el tettét.“

... Hétfőn temették el a két halottat. A fiatal asszony temetésén ott volt az egész város, a könnyesszemű barátnők, a kiktől oly hamar kellett elválnia, a szülők, a kiknek gyász és ezután az életük, ridegszívű kemény emberek, a kik először sirtak tán életükben a szomorú alkalomból... És mindenkinek ott lebegett ajkán a kérdés, kéztördelve csak ezt mondták: „Miért kellett ennek így történnie? Miért?!

— **Halálozás.** Gomb a Erzsike, Gomb a korcsmáros leánya, életének 20-ik évében elhunyt. Temetése tegnap délután ment végbe nagy részvét mellett. A temetési szertartást Tóth Dániel ref. lelkész végezte, a polg. dalos egyesület remek gyászadalokat adott elő.

— **Emlékezés.** Jövő hó 30-án lesz egy éve annak, hogy dr. Eraszt Péter orvos városunkban hirtelen elhunyt. Jövő hóban állítja fel a mező-kövesdi sírkertben az emlékkövet a gyászoló család; s a sírkőre Léva József koszorús költőnk, mint az elhunytak barátja, a következő sorokat írta:

Örök harcban éltem veled, halál!  
Legyőztél... az erősebb te valál;  
De véggépp meg nem semmisíthetél,  
Mert emlékem sok élő szívben él.  
És itt, e rám leomló hant alatt  
Szeretet őrizi porló hamvamat.

— **Dalestélyek.** A miskolci dalosegyület által f. hó 1-én rendezendő dalestély műsora. 1. Tarka madár, Hoffer K.-tól. — 2. Koradilla, Schmidtől. — 3. Boldog voltam, Pap Dezsőtől. — 4. Naptól virít, Papp Dezsőtől. — 5. Mit daloltok, Tern Károlytól. — A miskolci dalaregylet f. hó 9-én tartja dalestélyét s több férfiak között „Kerekes András“, „Dal-ünnepevény“, „Olasz dal“ kedvelt quartetteket fogják előadni. Mindkét dalestélyre felhívjuk a közönség szives figyelmét.

— **A rendőrhadnagyi állásra,** mely Stuncz

József lemondása folytán üresedett meg, már eddig tizenkét pályázó jelentkezett, kik között vannak: Erdy Gyula v. hivatalnok, Takó Sándor r. biztos, Nyirő Géza h. rendőrhadnagy és Farkas huszármester stb.

— **A „Korona“ szálloda** berendezését, annak bérlője Reidinger Béla a helybeli iparosokkal szándékozik elkészíttetni. A vendégszobák berendezésével, az ebédlő és kávéház butorainak elkészítésével Pick Jakab helybeli iparos bízott meg. Reidinger Béla e szép és nemes tette dicséretre nem szorul.

— **Chappon Samu** vivó és tornatanár, ki már e téren 20 éve működik sikeresen, folyó hó 25-től kezdve téli vivó tanfolyamot szobatornászattal kapcsolatosan nyitott meg. A jeles szakfűt a sport kedvelőinek szives figyelmébe ajánljuk.

— **Diógyőrben** a napokban a Munkások dal- és zeneköre alakult meg. Karnagyok: a dalköre Szebenyi József, a zeneegylet Vinter József. Tagok száma 42.

— **Birtokvásárlás.** Klein Dezső bérlő miskolci lakos özv. gróf Pallavicini „kopaszöld“ birtokát 100,000 frtért vásárolta meg.

— **Szomorúság** Nagy szomorúság és mély bánat érte színházunkat, zenekarunk egyik jeles, még pedig a gondokása — megszökött, hátrahagyván egy üres helyet, melyet körültekintően meg kell tölteni. Mert a zenétől majd a publikum fog — megszököni.

— **Öngyilkosság** Karasánszky Mihály 60 éves napszamos f. hó 24-én a pipisdombi kath. temetőben, gyermek sírjánál egy fára felakasztotta magát. Holttestét dr. Frank Miksa és dr. Ballagi János orvosok, Bulyovszky Gusztáv vizsgálóbíró jelenlétében felboncolták és a halál okát az önakasztásból keletkező fulladásban állapították meg.

— **Ismert tolvaj elfogatása** Özv. Magos Jánosné ismert vásári tolvajt, ki foglalkozására nézve ruhatorvaj, szerdán délután a rendőrség épen abban a pillanatban, midőn egy helybeli üzletből különböző árucikkeket akart eltulajdonítani, elfogta.

— **Figyelmeztetjük** az érdeklődőket, hogy az agyagipar (köedény) gyár részvénytársaság részvényeinek jegyzésére holnap telik le a határidő, a meddig még részvényeket jegyezni lehet a helybeli négy pénzintézetnél.

— **Rendőri hírek.** A miskolci államvasutnál f. hó 23-án nagy lopások történtek. Mintegy 1000 frt értékű fát és 400 frt értékű vas készletet emeltek el ismeretlen tolvajok, a rendőrség nyomoz, mert r. m. l. — Salamon János szoljai kapuban lakó egyéntől 100 frt értékű gyertyát loptak el. A rendőrség a tetteseket nyomozza.

— **A Klapka szobor** javára Lusztig József vendéglőjében egy asztaltársaság 2 frt 60 krt gyűjtött s adott át szerkesztőségünknek. Midőn az adakozók nemes tetteért köszönetet mondunk, utoljára felhívjuk polgártársainkat, hogy hazánk nagy hőségének emlékszója javára adakozni sziveskedjenek. Szerkesztőségünk a beküldött adományokról nyilvános számadást vezet, s az összegyűjtött összeget át-számaztatja a szobor-bizottságnak. A legközelebb nyugtázott 2 frt 50 krral eddigi gyűjtésünk 5 frt 10 krajczár.

— **Kórházi hírek** Légrádi Imre 28 éves munkás ember jobb kezének ujjait a gép munka közben elszakította. — Szathmári József forróncsi lakos 22 éves munkás embert egy kocsit elgázolta, miközben jobb lába kettétörtött. — Vederke Jakab 20 éves paraszt suhanszót ismeretlen tettesek vasárnap a Gyár-utcán életveszélyesen megsebesítettek. — Friedl Herman ó-hutai lakost lakmározás közben oly súlyosan elpáholták, hogy életéhez kevés a remény.

— **Január 1** sejtől a színházépületben egy évi lakás, mely áll két szép, világos utcai szoba, ugyanilyen nagy konyhából, hallatlan olcsó árért elutazás miatt kiadó Bövebhet ugyanott.

— **Nyilvános köszönet és számadás.** A miskolci dal- és önképzőker 1893. november 18-án tartott dalestélyén összes bevétel 95 frt 45 kr. Kiadás 65 frt 71 kr., tiszta jövedelem 29 frt 74 kr. Jegyeiből bejött 87 frt 55 kr., felülfizetésekből 7 frt 90 kr. Felülfizetésekkal járulni szivesek voltak: Steinhübel Lászlóné, Roszik József 1—1 frttal, Rác Jánosné, Hradil Vinczéné, Nagy Imre, Pintér János, Téli Károly, Tuza Pál, Steiner Pál szertartóknak, Grenyo P. Steinhübel László, özv. Tervallikné 50—50 krral, Bendrin Béla, Huszár György 30—30 krral, Handlovics Győző 20 krral, N. N. 10 krral. A t. felülfizetők, a műkedvelői előadásban résztvevő úrnők és urak valamint a jelenvolt közönség fogadja a dalkör hálás köszönetét. Miskolcz, 1893. november 20. *A kör választmánya.*

— **Helyi papírok árfolyama.** Helyi vállalkozóink papírjai jelenleg következő: Takarékpénztár 1450—1460 frt, Hitelbank 360—370 frt, Hitelintézet 180—185 frt, Takarékegylet 260—270 frt, Téglyagyár 120—125 frt, Fűrdő 80—85 frt, Gőzmalom r. t. 520—525 frt.

— **„Tárcza“ és „Színház“** rovatunk mai számunkból tárgyhalmaz miatt kimaradt.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. Halász Sándor**  
Kiadó: **Wesselényi Géza.**

## Szeles-utca 53. sz. alatt egy üzlethelyiség 1894. évi február hó 1-től kiadó.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a törvény által megengedett időszakban elejtett

# VADAKAT

az egész éven át  
eladásra megveszem

s azt t. vevőimnek a legtisztább kezeléssel  
mellett rendelkezésükre bocsájtom.

1—3 Tisztelettel

## Stögermayer Antal,

hentesmester, Nagy-Hunyad, Furman-féle ház.

Ugyanitt egy jóerkölcsű flu tanonczul felvétetik.

## OTÁNYI JÁNOS Tojás-Cognacja

A legfinomabb cognac és egészen friss tojás-sárgából orvosi felügyelet mellett készítették! — Tiszta méz hozzááttele által, kellemes íze, és kitűnő táperejénél fogva minden más cognacot felülmúl.

Ezen kitűnő tojás-cognac használata után hozzám intézett, számtalan elismerések és hálalevelek közül van szerencsém egynehányat itten felsorolni.

Cs. és kir. gazdasági vegyvizsga intézet nyilatkozata Bécsben.

A mint az alapos vegyvizsgálat igazolja Otányi tojás-cognacja kifogástalan minősége folytán, gyonge emésztető üdülő egyéneknek különösen ajánlható.

Cs. és kir. physiologiai vizsga intézet Klosterneuburgban.

otányi tojás-cognacja különösen ajánlható mindazon komoly eseteknél, melyeknél a legkiválóbb tápanyagok könnyen emészthető alakban szükségesek, a szervezet erősítése és föntartására!

Cs. és kir. Erzsébet-kórház Bécsben.

**Kotányi tojás-cognacja:** mind a belgyógyászat, mind pedig a sebészeti osztály beteginél kitűnő eredménnyel alkalmaztatott, és mint legjobb folyékony és erősítő tápszernek bizonyult.

Cs. és kir. Rochus kórház Bécsben.

**Kotányi tojás-cognacja** a legsúlyosabb betegknél felülmulhatlan sikert és bámulatos erősítő eredményt mutatott.

Cs. és kir. 1-50 számú katonai kórház Bécsben.

**Kotányi tojás-cognacjával** tett kísérletek, különösen vérszegénység, gyenge és sok vért vesztett üdülő betegknél, megbecsülhetetlen erősítő tápanyagnak bizonyult és a legmelegebben ajánlható.

Kir. St. Rochus kórház Budapestben.

A betegek, leginkább nők és gyermekek, ezen **Kotányi tojás-cognacját** szivesebben fogadják, mint a más tojás-nélküli cognacot, és különösen kitűnő tápereje által üdülő gyengélkedőknek nem eléggé ajánlható.

Bécsi orvostan lapja.

**Kotányi tojás-cognacja** az általános gyógyászatban legrövidebb idő alatt állandó használatnak fog örövendeni.

Bécsi gyógytani hetilap.

**Kotányi tojás-cognacja** hivatva van az acut tüdőgyulladás, purperiállás, cholera, órbáncz, abdominalis hagymáz, tüdővész, anaemiai, és üdülő egyéneknek a legkitűnőbb szolgálatot tenni.

FÓRAKTÁR:

Bécs I. Kärtnerstrasse 14. szám, (az átjáróban).

„a Paprika Eifeltoronyhoz.“

Kapható egyedül  
**Füller Sándor úrnál,**

az „Arany horgonyhoz“ címzett fűszer- és esemege kereskedésben

**MISKOLCZON.**

Vezérképviselő:

**Győri Trexler Ferencz úr**

Budapest Egyetem-u. 7.

## HIRDETMÉNY.

Tisztelettel értesitem a t. vadász urakat, hogy a tilalomidő megszűnte alkalmával úgy

szárnyas, valamint négylábú vadakat

a legmagasabb árak mellett átveszem.

Bővebb értesítést ad tisztelettel:

**DEMETER PÁL** hentes,

Miskolczon, Nagy-Hunyad-utca 3, szám.

# ALÁÍRÁSI FELHÍVÁS.

Alólirottak, mint alapítók Miskolczon „**Borsodmegyei Takarékpénztár**“ elnevezése alatt egy részvénytársaságot képező pénztárat alakítanak, melynek tárgya a következő:

1. Váltók leszámítása és vizsleszámítása.
2. Pénzösszegeknek takarékbetéti könyvek és pénztári jegyek kiállítása mellett, valamint folyó számlára átvétele.
3. Külföldi váltók leszámítása, vagy beszedése.
4. *Gazdasági és ipari vállalatok létesítése, üzembe vétele, fejlesztése, vagy azok céljából kereskedelmi társaságok alakítása.*
5. Értékpapírokra, arany- és ezüstre való előlegezési üzlet.
6. Jelzálog-hitel nyújtása
7. A vállalat tartama a cégbejegyzés, illetve ennek közzétételétől számított 50 évben állapítatik meg, mely azonban az utolsó-előtti rendes közgyűlési határozattal meghosszabbítható.
8. Az alaptőke 400.000 korona (200.000 frt) felosztva 2000 drb 200 koronáról (100 frtről) és névre szóló részvényekre.
9. Az aláírás zárideje **1893. évi december hó 20-ika.**
10. Az alapítók nevezik ki az első három esztendőre az igazgatóságot.
11. Minden aláírt részvényre az aláíró aláírás alkalmával 10%-ot fizet o. é.-ben, továbbá 20%-ot **1893. december 20-án**, a hátralékos 20% lefizetését az igazgatóság fogja megállapítani.
12. Minden részvény után 2 korona (1 frt) fizetendő bélyeg és részvény kiállítása fejében.
13. Tulajegyzés esetén aránylagos levonásnak lesz helye, mely azonban az alapítók által jegyzett 1000 drb részvényre nem vonatkozik.
14. A fennmaradt 50% lefizetésének határidejét egy erre külön összehívott közgyűlés fogja megállapítani.

Miskolczon, 1893. nov. 22-én.

**Bárczay István** földbirtokos H.-Csabán  
**Blau Gyula** építész-mérnök Miskolcz  
**Bottlik Lajos** országgyűlési képviselő  
**Bródi és Weisz** nagykereskedő cég Miskolczon  
**Diószeghy György** városi főjegyző, háztulajdonos Miskolcz  
**Dr. Engel Arnold** ügyvéd Miskolcz  
**Engel Sámuel** fakereskedő Miskolcz  
**Goldstein Vilmos** borkeresk. a Goldstein és társa cég tagja, Miskolcz.  
**Harangi Menyhért** birtokos Miskolczon  
**Harangi Vilmos** kereskedő és birtokos M.-Kövesden.  
**Karla Bertalan** háztulajdonos és iparos Miskolczon  
**Klein Zsigmond** birtokos S.-Szentpéteren  
**Kohn Miksa** birtokos Miskolczon  
**Kunváry Fülöp** főmérnök Budapesten  
**Melczér Géza** birtokos, országgyűlési képviselő S.-Örös  
**Munk Soma** bérlő A.-Zsolczáon  
**Oberländer Antal** sörnagykereskedő Miskolcz  
**Dr. Propper Géza** miniszt. s. fogalmazó Budapest  
**Rosenthal Vilmos** nagykereskedő Miskolczon  
**Rott E. M.** háztulajdonos Miskolcz

**Seper István** szállodatulajdonos Miskolcz  
**Dr. Szepessy Zsigmond** birtokos Miskolcz  
**Silbiger Armin** kereskedő Miskolcz  
**Dr. Singer Henrik** orvos Miskolcz  
**Szaffka Pál** kir. közjegyző Miskolcz

## Jegyzések eszközölhetők:

Az alapítók irodájában Miskolczon **Széchenyi-utca 32. szám a.**  
 (Debreczeni-féle ház)  
**Bródi és Weisz** cégnél  
**Edelényvidéki Takarékpénztárnál**  
**Dr. Engel Arnold** ügyvéd úrnál  
**Harangi Menyhért** úrnál (Phoenix irodájában)  
**Karla Bertalan** úrnál  
**Mező-kövesdi Takarékpénztárnál**  
**Rosenthal Vilmos** úrnál  
**Seper István** úrnál  
**Silbiger Armin** úrnál  
**Kunváry Fülöp** főmérnök úrnál Budapesten Huszár-utca 8. sz. a.

## Lakás-változtatás!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget és tisztelt megbízóimat, hogy eddig a Tóth-utca 52. szám alatt fenállott

## lakatos műhelyemet

mostantól **Kis-Hunyad-utca 10. számú saját házamba** helyeztem át, hol ugy, mint eddig is minden a szakmámba vágó munkák gyors, pontos és szolid elkészítését, nemkülönben **kútjavításokat** a legjutányosabb árak számítása mellett elvállalok.

A midőn a n. é. közönség mostanáig birt bizalmáért köszönetet mondok, azt továbbra is kiérdemelni és megtartani legfőbb törekvésem leend.

Miskolcz, 1893. november hó.

Kiváló tisztelettel: 2-3

## Csomós Bertalan

lakatosmester.

Ugyanott egy fiu tanulólul felvétetik.

Szállítási hivatal a m. kir. államvasutak részére.



## Wilhelm Herman és Társa

szállító-czég

Széchenyi-utca 31. szám.

Elfogad költöztetéseket belül kárpitozott bútorszállító kocsikban.

7- Elfogad továbbá rendelvényeket

**I. rendű salgótarjáni darabos és I. rendű**

**porosz koczka v. dió-köszénre**

bármily mennyiségben, házhoz szállítva, jutányos árak mellett.

Szállítási hivatal a m. kir. államvasutak részére.

Széchenyi-utca 109. sz.,

## BERLINER I. Miskolcz,

a Takarékegylet házában.

9-30

## Kitünő, jó és hallatlan olesó

finom vichszos vagy bagaria bőrezipó urak részére erős talppal párja .

egész könnyű Gems, Patent, borjubőr, vagy lakkos, uraknak, esetleg bálai vagy salon . . . . . 2.75-től 5.50-ig

Posztó, bőrrel, czugos 3.50-től 5.50-ig, valódi orozslakkal 4.50-től 6.50-ig. Posztó hosszúszerű eszímák, bőrrel és lakkal . . . . . 4.50 „ 6.50 „

Női czugoszipók zerge, patent vagy borjubőrből 10 izlésteljes formában erős talppal, hosszú szárral . . . . . 5.50 „ 12.— „

Női czugoszipók finom Gems Glace, szép Lasins szalonlakkal, vagy orozslakkal, avagy egész bőrből . . . . . 2.75 „ 4.50 „

Női Posztó, bőrrel 3 frtől 4.50-ig, finom posztó és valódi orozslakkal . . . . . 3.50 „ 5.50 „

Gyermek eszímák lakkal vagy lakk nélkül, ránczezal vagy anéjkül, 3 évtől 13 éves gyermekek részére . . . . . 3.50 „ 5.50 „

Finom Grázi kalapok 25 különböző formában a legújabb divat szerint . . . . . 2.— „ 4.50 „

Nyúlászörű kemény és puha valódi angolkalapok . . . . . 1.25 „ 4.25 „

Téli plüs- és borsapkák 25 válogatott izlésteljes formában feltűnő olesón, nem különben ingek, nyakkendők, bőrdők, gallérok, kézelők óriási választékban legolesőbb

árban kapható. — 1 Finom czilinder 4 frt.

Széchenyi-utca 109. BERLINER I, Miskolcz, a Takarékegylet házában.